

підрахунку кількості мешканців в населених пунктах, вимірів відстані між ними та ін. Далі на екрані виникає таблиця, яку треба заповнити, використавши дані картометричної зйомки. Анімаційні засоби «Microsoft Power Point» дають змогу наочно і детально показати послідовність заповнення таблиці (звідки, яке число береться і куди підставляється). Далі, за даними таблиці пропонується побудувати статистичну поверхню демографічного потенціалу. Для цього наочно показується метод ізоліній, якому присвячено 3 слайди з реальною гірською місцевістю. На такому ж принципі побудовані інші практичні роботи та електронні лекції.

Засоби управління «Microsoft Power Point» дають можливість демонструвати слайди як в автоматичному режимі (через призначений термін у режимі швидкості звичайного читання), або натиском комп'ютерної миші.

Найбільш ефективно застосування пропонованих матеріалів у спеціально обладнаних аудиторіях (така є навчально-лабораторному центрі кафедри розміщення продуктивних сил і технологій виробництва КЕІ КНЕУ). В аудиторії на 50 посадкових місць стоїть великоекранний телевізор, зображенням на якому керує викладач за допомогою комп'ютерної миші, з'єднаної з системним блоком. Крім цього, копії електронних розробок записані на відеомагнітофон і можуть також демонструватись за відсутності комп'ютера. Звичайно, що всі матеріали можуть бути запитані студентами, що працюють в інститутській мережі.

Л. М. Трохименко, канд. екон. наук, доцент
М. С. Царьов, канд. екон. наук, доцент

**ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ
КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ
ДЛЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ
ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ
З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

Бухгалтерський облік завжди вважався складним предметом для вивчення через специфічну термінологію, особливості методики і техніки проведення обліку тощо. Ця складність ще відчутніше проявляється при вивченні цієї дисципліни студентами не-облікових спеціальностей, оскільки за один семестр вони повинні засвоїти досить великий обсяг матеріалу. В наш час усі ці труднощі підсилюються у зв'язку з трансформацією обліку в Україні,

яка супроводжується значними і частими змінами у нормативних документах з обліку й оподаткування, відставанням від цих змін друкованих навчальних посібників та іншими труднощами перехідного періоду.

Усе це спонукає до пошуку оптимальних технологій навчання, що забезпечували б високий рівень засвоєння навчальної програми без надмірного перевантаження студентів (фактор часу).

Специфіка дисципліни «Бухгалтерський облік» унеможливає навчання початківців безпосередньо на комп'ютерній програмі (наприклад, «1 С: Підприємство»). Елементарні знання з основ обліку студент повинен набути, навчаючись «ручному» варіантові обліку, тобто власноручно виконуючи спеціально розроблені вправи і завдання, які сприятимуть швидкому засвоєнню азів бухгалтерського обліку.

При цьому студентові доводиться виконувати просту і, як на перший погляд видається, малопродуктивну роботу — групування інформації, записування даних до навчальних форм, здійснення підрахунків. Але це оманливе враження. Насправді ж ці, звичні для будь-кого, технічні операції при вивченні бухгалтерського обліку весь час супроводжуються роботою думки, і лише вдумуючись у зміст своїх дій студент поступово занурюється у світ бухгалтерського обліку, починає розуміти суть подвійного запису, балансового узагальнення, зміст записів на рахунках тощо. Але викладач при підготовці методичного забезпечення для виконання практичних завдань повинен звести до мінімуму обсяг суто технічних операцій («писарської» роботи) і залишити тільки ті, без яких не можна обійтись.

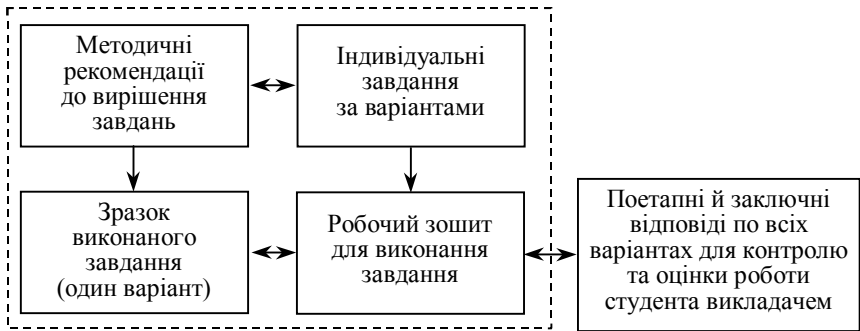
Забезпечити ж справді самостійне виконання завдань можна лише за умови їх індивідуалізації. Наявність комп'ютерної техніки і відповідних систем програмного забезпечення створює належні умови для розробки і застосування індивідуальних практичних завдань.

Розроблений на кафедрі обліку і аудиту в сільському господарстві навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» (НМП) максимально враховує потреби навчального процесу щодо індивідуалізації завдань та забезпечення самостійності їх виконання студентами. Так, у «Робочому зошиті» зброшуровано всі навчальні й типові облікові форми (їх не треба креслити, оформляти надписами чи підбирати за зразками); до них занесено зміст операцій та багато іншої допоміжної інформації, — все це значно полегшує роботу

студента і дозволяє використати зекономлений час з високим ККД, а саме — на виконання індивідуальних завдань.

Застосування індивідуальних завдань найбільшої ефективності набуває в умовах комп'ютерної технології навчання. Згаданий вище НМП пристосований і максимально відповідає вимогам і критеріям електронної версії посібника для навчання.

За комп'ютерною технологією передбачається наявність певних електронних модулів (блоків), які за своєю інформаційною структурою повинні забезпечити індивідуальність завдань і самостійність їх виконання студентом та автоматизований поетапний контроль і оцінку виконаних завдань викладачем. Запропонована електронна версія посібника включає такі модулі.

Індивідуальність завдань, це перш за все забезпечення кожного студента своїм «унікальним» варіантом. В електронній версії посібника побудова і формування таких «унікальних» завдань здійснюється в автоматизованому режимі за певним алгоритмом. Створення електронного варіанта індивідуальних завдань і їх виконання з курсу бухгалтерського обліку здійснюється за допомогою таких сучасних програмних засобів як електронні таблиці — EXCEL, СУБД- ACCESS, універсальні системи обліку — «1 С: Підприємство», «Галактика» тощо.

Запропонована конфігурація і структура електронної версії навчально-методичного посібника дозволяє при самостійній роботі студента вирішити низку завдань, а саме:

1. Забезпечити «унікальність» індивідуального завдання.
2. Здійснювати формування варіантів завдань в автоматизованому режимі;
3. Забезпечити самостійність виконання і контроль за якістю виконання завдання;

4. Надання допомоги і довідок при виконанні завдань в електронному режимі.

5. Автоматизований контроль за роботою студента і перевірку виконаних завдань викладачем.

У кінцевому рахунку застосування комп'ютерної технології при індивідуальності завдань дозволить значно підняти рівень засвоєння програмного матеріалу, максимально підвищити самостійність виконання завдань, прискорити й активізувати процес накопичення знань, посилити об'єктивність оцінки рівня знань студента. Але успішне засвоєння програми студентами невідмінно має обов'язковою передумовою поєднання комплексу дидактичних заходів із боку викладача та умотивованої потреби самостійного вивчення дисципліни з боку студента.

М. В. Головка, канд. пед. наук,
ст. викладач кафедри педагогіки та психології

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Навчальний процес у сучасній вищій школі характеризується зростанням вимог до якості освітніх послуг, що викликано посиленням конкуренції на ринку фахівців-професіоналів.

Зростання професійної спрямованості навчання має поєднуватися із поглибленням фундаментальної підготовки, а також з вирішенням таких важливих освітнянських завдань, як виховання високоінтелектуальної, гармонійно розвинутої особистості зі стійкою системою моральних цінностей.

Інтенсифікація навчального процесу, зростання інформаційного навантаження зумовлює необхідність вибору таких освітніх технологій, орієнтованих на підвищення пізнавальної, творчої активності студентів, формування вміння самостійно вчитися, ефективно здобувати нові знання.

Тому можна зробити висновки про доцільність використання та можливості нових технологій навчання:

1. Перспективними є такі освітні технології, які:

- особистісно орієнтовані, базуються на сучасних досягненнях педагогіки, психології та методики викладання і забезпечують можливість людині гармонійного активного співжиття з природою та соціумом;